

“Als països mediterranis, molta gent és jueva sense saber-ho”

Catalina Maroselli (Ajaccio, Còrsega, 1948) publica a Pagès *La sefardita*, traducció d'una novel·la escrita en francès, abans no n'aparegui l'edició original. Advocada i escriptora, ha publicat *La identitat corsa, una realitat dins d'Europa* (2000).

—Què heu volgut explicar, en aquesta novel·la històrica i intimista alhora, emmarcada a Barcelona i més indrets mediterranis al segle XVII, i que reflexiona sobre la identitat?

—Respondre a la següent qüestió: es pot ser jueu sense saber-ho? Neix a partir d'un document del XVII, trobat als arxius de Còrsega, i que esmenta un convers, cosa que demostra que els jueus havien viscut a l'illa.

—Se'n dubtava?

—No se sabia. A partir d'aquí, vaig començar una recerca identitària per retrobar la meua antiga part jueva, en un món, com el Mediterrani, caracteritzat per la diversitat, els moviments migratoris i els intercanvis culturals i comercials. Molta gent, als països mediterranis, és jueva, sense saber-ho.

—Representa res, per a Còrsega, el descobriment de l'existència d'una antiga comunitat jueva i de conversos?

—En primer lloc, és la prova de la diversitat de la nostra identitat, la prova que els jueus van contribuir a forjar la nostra identitat cultural. És una aportació de prestigi per a Còrsega. Al segle XIX, des de França, des de París, es va configurar la imatge d'una illa situada al marge de la civilització, d'un país arcaic. Per tant, el descobriment trenca aquesta imatge.

—Per què té tant de protagonisme Barcelona a la novel·la? La novel·la, de fet, comença quan la jove protagonista fuig de l'illa i se'n va a Catalunya.

—És una tria personal. A Barcelona hi vaig trobar una cultura emparentada amb la meua i un gran esperit d'obertura i de tolerància.

—La vostra relació amb Barcelona és antiga?

—Comença l'any 1995. Tenia ganes de retrobar la meua diversitat mediterrània. Va ser una decisió ideològica. M'interessa molt la qüestió de les identitats en la construcció europea. Contràriament a allò que es diu, la identitat no és cap tancament, és una força suplementària que permet d'en-

Catalina Maroselli publica a Pagès Editors la traducció catalana de *La sefardita*, abans no aparegui en francès.

frontar-te al món. Davant la globalització, els mediterranis tenim una resposta a donar, l'afirmació de la nostra identitat. El fet de retrobar-nos amb cultures plurals és molt important perquè això augmenta la nostra capacitat d'adaptació al món. El fet de sentir-me corsa i jueva em dona molta força.

—Sentir-se jueva, o ser-ne hereva, què vol dir?

—Tenir el sentiment de ser l'hereva d'una civilització molt rica. No parlo del sentit religiós, sinó de conductes i de cultura.

—Quins trets caracteritzen aquesta cultura?

—Des de l'esperit emprenedor a la independència de l'esperit. Formem part d'un sistema, però no som presoners del sistema, Jo hi he trobat un sentit de renaiement. I, al mateix temps, una obertura, un anhel de recerca. Regina, la protagonista, és molt feliç quan descobreix l'aportació considerable de Sefarad a la civilització occidental, i també quan desembarca a la Toscana, abans

de l'arribada de la Inquisició. A la Toscana, van arribar-hi molts jueus llevantins.

—Què us va seduir de Barcelona?

—La màgia de la ciutat, que intento traslladar a la novel·la. La creativitat i la combinació entre tradició i modernitat. Una s'hi sent lliure. És una ciutat que t'empeny a ser creativa. No trobo a París això que trobo a Barcelona.

—Per quina raó heu volgut publicar-la primer en català?

—Perquè la vaig concebre aquí, perquè el català és una llengua prestigiosa i perquè és la primera llengua que havia d'acollir aquesta novel·la sobre l'Europa del sud.

—Tinc entès que l'editor català gestionava les traduccions a les altres llengües, a la Fira del Llibre de Frankfurt.

—Just. A l'arc mediterrani tenim moltes cordes.

—El vostre llibre, a banda de l'aspecte històric, és un retrat introspectiu de l'ànima de la dona.

—Descriu com perceps el món una dona mediterrània del XVII, però també val per a la dona d'avui. La dona mediterrània no és un objecte, és una persona espiritual, amb anhel de revolta, de recerca de la seva identitat i de la seva llibertat.

Lluís Bonada